

Konsekvenser av Regeringsrättens dom i Cybermålet – körkurskurser i gymnasieskolan.

Utgångspunkter

Regeringsrätten konstaterade i dom den 20 november 2009 (mål 3832-3834-08) att körkursutbildning endast kunde anordnas inom ramen för ett sådant nationellt program i gymnasieskolan som var förberedande för yrken där fordon framförs yrkesmässigt. Däremot fann Regeringsrätten att en sådan utbildning inte var förenlig med syftena för de studieförberedande programmen eller andra yrkesförberedande program.

Ovanstående dom innebär att Skolinspektionens beslut att avslå tre ansökningar om tillstånd för tre fristående gymnasieskolor står fast. Fastän målet endast rörde en prövning av frågan om dessa tre ansökningar skulle bifallas, så har domskälen en så allmängiltig utformning att de har betydelse för befintliga gymnasieutbildningar i såväl kommunala som fristående gymnasieskolor. Här följer Skolinspektionens bedömning av vilka konsekvenser domen får för eleverna och för huvudmännen. Utbildningar som leder fram till behörighet som yrkesförare berörs inte av domen och behandlas därför inte i denna promemoria.

Elever som har avslutat sin gymnasieutbildning

En elev som har avslutat sin gymnasieutbildning och fått ett slutbetyg påverkas överhuvudtaget inte av domen. Det betyder att betyget per automatik är giltigt och inte kan överprövas eller omprövas av vare sig skolhuvudmannen eller någon annan.

Elever som har avslutat kursen men som inte har avslutat sin gymnasieutbildning

I likhet med de elever som redan avslutat sin gymnasieutbildning har de elever som fullgjort kursen fått ett betyg. Huvudregeln är att ett satt betyg är giltigt. Här bör också vägas in att rättsläget är klarlagt först i och med Regeringsrättens dom. Det är därför tveksamt om domen kan läggas till grund för ett "ogiltigförklarande" av redan avslutade kurser inom en gymnasieutbildning. Det betyg som eleven redan har fått på kursen bör därför räknas in i elevens slutbetyg.

Elever som genomgår körkortsutbildning

De elever som genomgår kursen bör få tillfälle att slutföra den. Om kursen påbörjats senast vid tidpunkten för Regeringsrättens dom bör eleven kunna få betyg på den.

Elever som ännu inte påbörjat kursen

Regeringsrättens dom gäller omedelbart vilket innebär att skolorna och huvudmännen måste se över sitt utbud av kurser. Eftersom kursen inte får ingå i gymnasieutbildningen, ska den inte heller anordnas för nya elever. Elever som redan har valt men inte påbörjat kursen bör därför erbjudas ett omval. Från och med läsåret 2010/11 får körkorts-kurser inte anordnas.

Elevens individuella val

I 5 kap 18 § gymnasieförordningen slås fast att eleverna ska erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen som ett individuellt val. Enligt Skolinspektionens bedömning ska Regeringsrättens dom vägas in vid tolkningen och tillämpningen av denna bestämmelse. Av domen framgår att körkortsutbildning inte kan ingå i andra utbildningar i gymnasieskolan än sådana som syftar till behörighet som yrkesförare. Körkortsutbildning med stöd av 5 kap 18 § kan därför endast erbjudas till elever som går på program som leder till behörighet som yrkesförare. Detta gäller både körkortsteori och körlektioner.

Övrigt

Skolinspektionen utgår från att huvudmännen beaktar innehållet i Regeringsrättens dom. Om man fortsätter att erbjuda körkortsutbildningar och räknar in kursen i slutbetyg eller samlat betygsdokument finns risk för allvarliga följder. Eleverna löper risken att högskolorna inte godtar ett slutbetyg som innehåller körkortsutbildning och därmed bedömer eleverna som obehöriga. Samma synsätt kan även anläggas av arbetsgivare som ställer krav på fullgjord gymnasieutbildning för en anställning.

För mer information

Kontakta verksjurist Frank Nordberg, frank.nordberg@skolinspektionen.se